

Varför är lönekonkurrens accepterad för varor men inte för tjänster?

Lars Calmfors

Kommerskollegium och Europeiska
Kommissionen

17 oktober 2012

Heckscher-Ohlin-modellen

- Länder med relativt mycket kapital specialiserar sig på kapitalintensiv produktion
- Länder med relativt mycket arbetskraft specialiserar sig på arbetsintensiv produktion
- Aggregerade välfärdsvinster för alla
- Högre löner för högutbildade i länder med mycket humankapital, lägre löner för lågutbildade
- Lägre löner för högutbildade i länder med lite humankapital, högre löner för lågutbildade

I princip samma effekter vid tjänstehandel som vid varuhandel

- Vid varuhandel är det *indirekt* import av (utbildad) arbetskraft till kapitalintensiva länder
- Vid tjänstehandel med hjälp av utstationerad arbetskraft är importen av (utbildad) arbetskraft *direkt*
- Det senare är mer kontroversiellt
- Krav på löneroglering

Why Do People Dislike Low-wage Trade
Competition with Posted Workers in the Service
Sector?

Lars Calmfors, Girts Dimdins, Henry Montgomery,
Marie Gustafsson Sendén and Ulrika Stavlöt

CESifo Working Paper No. 3842

Studie av attityderna till olika former av handel

- Nationalekonomer och psykologer
- Telefonenkäter
- Tre typer av handel
 - varuhandel
 - tjänstehandel med utstationerad arbetskraft
 - offshoring
- Svar rangordnade på skala 1-5
- Högre värde motsvarar mer positiv attityd

Table 1 **General attitudes to different types of trade**

	Goods	Services	Offshoring	Average
Survey 1	2.89	2.34 (-0.55)	2.49 (-0.40)	2.57
Survey 2	2.66	2.09 (-0.57)	2.40 (-0.26)	2.39

Olika attityddimensioner

- Om låglönekonkurrens är orättvis (*egenintresse*)
- Om låga löner till utländsk arbetskraft är orättvisa (*altruism*)
- Om låglönekonkurrens är bra därför att den ger låga priser (*egenintresse*)
- Om låglönekonkurrens är bra därför att den ger jobb åt utländsk arbetskraft (*altruism*)

Table 2b **Attitude dimensions in Survey 2**

	Goods	Services	Offshoring	Average
Unfair competition	2.88 _{d,1}	2.46 _{d,2} (-0.42)	2.64 _{d,3} (-0.24)	2.66 _b
Unfair wages	3.18 _{c,1}	2.70 _{c,2} (-0.48)	3.17 _{f,1} (-0.01)	3.01 _c
Low prices	3.04 _{b,1}	2.49 _{d,2} (-0.55)	2.72 _{cd,3} (-0.26)	2.75 _d
Foreign jobs	3.31 _{c,1}	2.54 _{d,2} (-0.77)	2.86 _{ce,3} (-0.45)	2.91 _c
Average	3.10 ₁	2.55 ₂ (-0.55)	2.85 ₃ (-0.25)	

Hur rationellt bildas attityderna?

Rationella attityder

- Generellt ställningstagande byggs upp från överväganden om olika dimensioner (aspekter)

Koherenssökande

- Överväganden om olika dimensioner (aspekter) anpassas till det generella ställningstagandet

Attityddimensioner

- Om det är rättvist med låglönekonkurrens
- Långsiktiga effekter på ett land som konkurrerar med låga löner
- Långsiktiga effekter för ett land som utsätts för låglönekonkurrens
- Värdet av låga priser
- Värdet för löntagare att få ett låglönejobb utomlands
- Om det är stabila relationer mellan anställda och arbetsgivare eller handel som historiskt varit viktigast för tillväxt.

Experiment

1. Ta ställning till olika dimensioner
2. Diversionsuppgift
3. Läsa och ta ställning till debattartiklar
4. Ta ställning till de olika dimensionerna

Table 5 Mean scores in the free competition and wage regulation groups by sub-sample

	Pre-test	Post-test	Average	Per cent in favour
Psychology students				
Wage regulation	0.23	-1.13	-0.45	64
Free competition	1.19	1.98	1.59	36
Economics students				
Wage regulation	0.99	-0.35	0.32	40.5
Free competition	2.54	2.87	2.70	59.5
Passport Office				
Wage regulation	0.30	-0.67	-0.19	57
Free competition	2.33	2.67	2.50	43
Average				
Wage regulation	0.39	-0.84	-0.22	56
Free competition	1.96	2.44	2.20	44

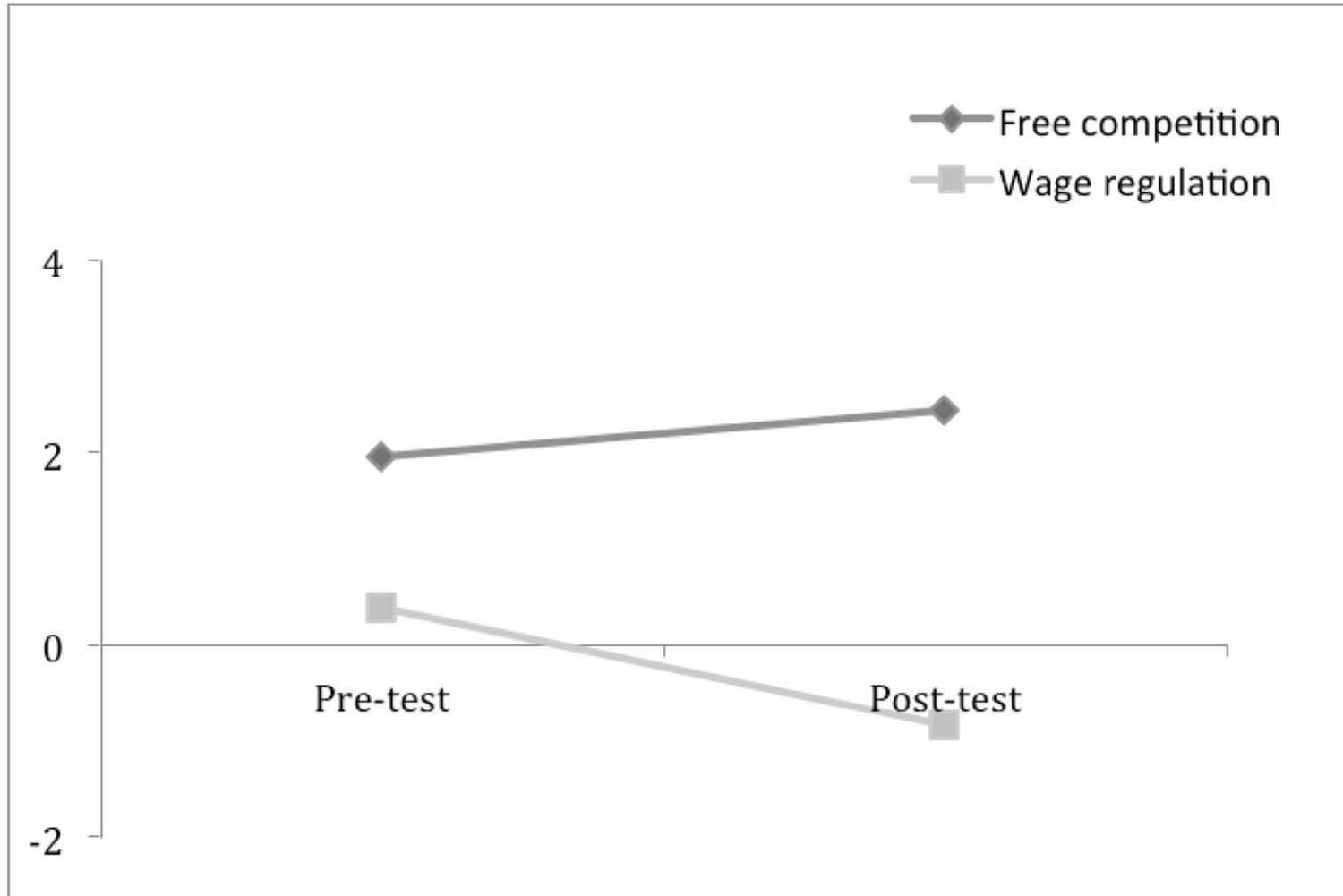

Figure 1: Change in mean score for all attitude dimensions between pre-test and post-test

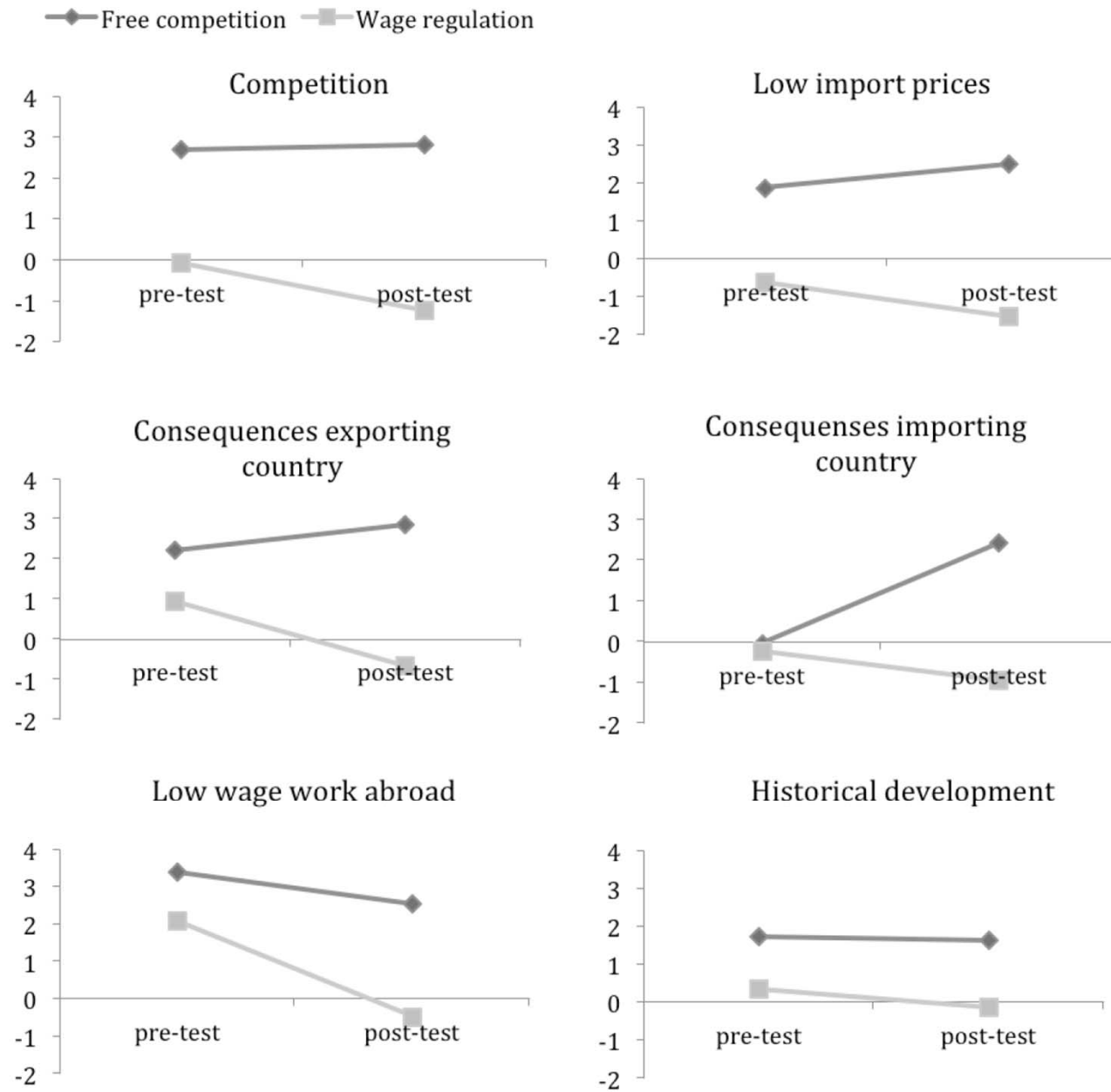

Figure 2: Change in mean score for the various attitude dimensions between pre-test and post-test

Slutsatser

- Preliminär forskning
- Är de som är positiva till låglönekonkurrens med utstationerad arbetskraft mer rationella än de som är negativa?
- Spelar inställningen till låga priser och jobb för utländsk arbetskraft större roll än inställningen till orättvis konkurrens och orättvisa löner för utländsk arbetskraft?